

SECRETARUL LITERAR ARE CUVÎNTUL AȘTEPTÎNDU-L PE PURCĂRETE

Ce tristețe în teatrele din țară, domnilor! Actorii tineri, dornici să se afirme - dar ce spun, dornici?, grăbiți, cu ochii peste gard, la vecinii de la Național, de la Bulandra, de la Cralova -, întreabă cu o candoare neprefăcută: la el de ce vin Ciulei, Pintilile, Andrei Șerban, Purcărete? Și la noi de ce nu? Noi de ce să lucrăm cu puștiul cutare sau cu baba cutare? Cel bătrîn, înțelepți și realiști zîmbesc cu înțeles: las'că vin el și ăia mari! Pînă atunci, hal, să nu stăm, să urnim un munte ca Shakespeare ăsta sau să punem umărul la Mazilu, să vedem ce lese... Regizorul e cam "cruduț", dar noi să fim pe-aci, prin preajmă, să nu-l părăsim...

- Ei, nai - aud -, cum ați vrea voi să ne afirmăm fără un mare regizor?

- Dar bine - dau să zic -, nici el n-au fost toți mari dintotdeauna. Au ajuns. Ciulei era cu cinci ani mai mare ca Rebengluț și colaborează de mult, de cînd aveau 30 de ani. Au "crescut" împreună și împreună au devenit celebri. Sau Clody Bertola cu Pintilile, Cotescu, Vall Seclu sau Leopoldina Bălănuță cu Toculescu sau cu Cătălina Buzolanu, Ștefan Iordache sau George Constantin, Adrian Pinteș sau... Cu Dan Micu sau cu Demblași...

- Ca să devii important, trebuie să joci - aud.

- Să joci, dar nu oricum! Să joci în piese importante, scrise de autori mari! Și cu regizori importanți și buni!

- Și în absența lor?! Ce facem în absența lor?

Întrebare dramatică. Zguduitoare. Fără răspuns!

- Păi, hal să judecăm - le-am răspuns tinerilor mei colegi. În țară sînt peste treizeci de teatre. Fiecare scoate cel puțin patru premiere pe stagiune (unele chiar cinci-șase). Asta face aproape 150 de premiere. Cîți regizori de linia întâi avem? Cinci? Șapte? Zece? Fie! Cite spectacole pot regiza ei într-o stagiune? Unul? Două? Trei? Fie! Asta înseamnă treizeci!

Cîte din acestea sînt victorii certe, cite pot fi de mijloc sau parțial reușite? Zece? Fie!

Are la ora aceasta România zece, barem zece premiere foarte bune? E discutabil.

Cine "acoperă" regizorul restul de 120 de premiere? Păi, hal să vedem! Regizorii din linia a doua - cel pomeniți, între cel bun, mai pe la coadă. Să fie șase? Cîțiva mai vin "de-afară" - nu mulți.

Au reintrat, în forță, pensionarii. Dar cîți sînt și aceștia? Poate zece? Urmează actorii-maeștri din fiecare colectiv. Cel care au jucat mult, au activitate artistică și veleități regizorale.

Să spunem că în fiecare colectiv există un asemenea actor, deci se mai rezolvă o premieră-două în fiecare teatru. Vin la rînd "alte profesii", atît de luate peste picior la noi (pe cînd la americani pune în scenă și agentul literar, și pomplierul sau croitoreasa, cu condiția să dovedească talent și pricepere!).

Și?

Ei bine, mai rămîn tinerii! Studenții-regizori din anii III și IV. Ei ar trebui să muncească în teatre! Acolo, numai acolo, la locul de muncă vor afla ei într-adevăr ce se mîncă această diabolică meserie. Dacă vor fi ajutați, dacă trupele vor fi cooperante, s-ar putea, cine știe, ca unele din ele să devină pepinieră pentru alți Ciulei, Pintilile, Andrei Șerban.

- Dar noi? Noi ce să facem pînă atunci? - mă întrebă retoric tînărul meu coleg.

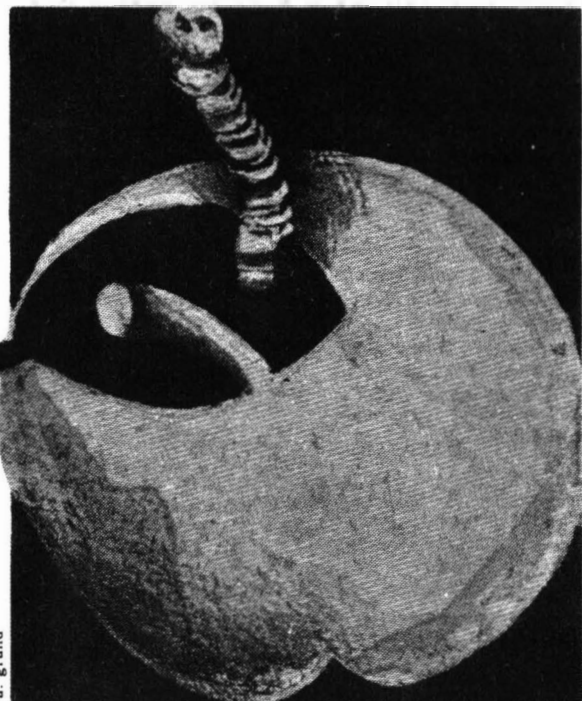
- Să citim, să învățăm, să medităm, să jucăm, dacă se poate cu plăcere, în fața unor săli pe jumătate pline, sau pe jumătate goale... Să trudim în așteptarea marilor roluri și a marilor spectacole.

- Sună cam demagogic. Și dacă ne degradăm așteptînd?

- Posibil. Dacă ai altă soluție, spune-mi. Cît privește degradarea, rugina, ea se așază mai ales pe spațiile fără muncă. A, dacă așteptarea noastră se consumă în fața paharelor de vodcă și în nesfîrșitul fum de țigară, în birfe mărunte... Altminteri, nu văd de unde ar veni degradarea.

- Noi îi așteptăm pe Purcărete! Ori el, ori nimic! Să vină, să ne vadă, să ne placă, să ne distribule, să avem succes, să plecăm în... în Brazilia. Întîmple-se orice, numai să vină Purcărete!

Așteptîndu-l pe Purcărete...

a. grand

ELISABETA POP